

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОЕКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Біологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 091 – Біологія
галузі знань 09 – Біологія
Кваліфікація: Бакалавр біології, Біолог

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Рівненського державного гуманітарного університету

Голова вченої ради
_____/проф. Постолювський Р.М./
(протокол № ____ від «____» _____ 202__ р.)

Освітня програма
вводиться в дію з ____ . ____ . 202__ р.

Ректор _____/проф. Постолювський Р.М./
(наказ № _____ від «____» _____ 202__ р.)

Рівне 2021 р.

**Лист-погодження
освітньо-професійної програми
«Біологія»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	09 Біологія
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	091 Біологія
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр біології. Біолог

ВНЕСЕНО:

Розробники програми:

1. Марциновський В.П, к. біол. н., професор _____ гарант ОП
2. Загоруйко , д. б. н., професор
3. Ойцюсь Л.В.,к.б.н.,доцент

Кафедрою біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Протокол № 8 від « 22 » листопада 2021року

Завідувач кафедри _____ проф. Марциновський В.П

ПОГОДЖЕНО

Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету

Протокол № 6 від « 23 » листопада 2021року

Голова НМК _____ проф.Сяська І.О

Декан ІІІФ _____ проф.Павелків В.Р

Голова НМР РДГУ _____ проф.Войтович І.С

Передмова

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» у галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія».

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному, студентоцентрованому та проблемно-орієнтованому підходах підготовки здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма розроблена згідно Стандарту вищої освіти, затвердженим і введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1457.

:

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми):

Марциновський Віталій Петрович, завідувач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії Рівненського державного гуманітарного університету, кандидат біологічних наук, професор

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Шустик Роман Петрович, кандидат медичних наук, головний лікар у Рівненському обласному клінічному лікувально-діагностичному центрі ім. В. Поліщука, заслужений лікар України,.

Берташ Борис Миколайович, кандидат економічних наук, голова Рівненської обласної організації Українського товариства охорони природи.

Булига Олександр Степанович, директор Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

1. Профіль програми бакалавра зі спеціальності 091 Біологія	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти Кваліфікація: Бакалавр біології. Біолог
Офіційна назва освітньої програми	«Біологія»
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра. Одичний. 240 кредитів ЄКТС / 3 роки 10 місяців. 120 кредитів ЄКТС / 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	2019р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст. Вимоги до конкурсного відбору визначаються правилами прийому до університету за освітньою програмою бакалавра
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	На основі повної середньої освіти – 3 роки 10 місяців На основі освітнього рівня «молодший спеціаліст» – 1 рік 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kbmf-rshu.org.ua/
2 – Мета освітньої програми	
	Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі біології, професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	09 Біологія, 091 Біологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в спеціальності "Біологія". Забезпечити студентам здобуття знань, умінь та розуміння, що належать до галузі біології та нададуть їм можливість виконувати професійну роботу самостійно; надати освіту в галузі біології із

	широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із зацікавленістю до певних областей біології для засвоєння програм наступного рівня освіти, формування у випускників конкретних професійних компетентностей в біології за рахунок реалізації індивідуальних освітніх траєкторій, підсилення міждисциплінарних зв'язків і інтегративності освіти та можливості трансформації окремих блоків відповідно до структури запитів роботодавців.
Особливості та відмінності	Програма виконується в активному дослідницькому середовищі. Використовуються технології дистанційної освіти.
4 – Працевлаштування випускників освітньої програми та продовження освіти	
Професійні права	Професійна діяльність у галузі біології, сільського господарства, медицини, біотехнології, охорони природи та раціонального природокористування. Спеціаліст в спеціалізованих установах та аналогічні посади в комерційних структурах. Фахівець може займати первинні посади в якості асистента біолога, лаборанта (біологічні дослідження), техника-лаборанта, техника-еколога, учителя середньої школи.
Продовження освіти (академічні права)	Бакалавр із спеціальності «Біологія» може підвищувати свій рівень освіти у магістратурі у вищих начальних закладах України та за кордоном.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Лабораторні та практичні заняття проводяться в малих групах, передбачають використання методів експериментальних наукових досліджень, статистичної обробки експериментальних даних, інформаційних та комунікаційних технологій. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання елементів дистанційного навчання: електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.
Оцінювання	Поточне опитування, презентації окремих тем

	теоретичного курсу, есе, індивідуальні навчально-дослідні завдання, звіти з практики. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирирівневою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) або дворівневою національною шкалою (зараховано/не зараховано); 100-бальна система. Підсумкова атестація – кваліфікаційний екзаме́н або публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати завдання в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей, що передбачає застосування теорій та методів природничих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК09. Здатність до самоаналізу, самооцінки, самокритичності, самореалізації та самовдосконалення. ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного

	навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	ФК01. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань. ФК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей. ФК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси. ФК04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. ФК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності. ФК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування. ФК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів. ФК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. ФК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища. ФК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати (ПР)	ПРН01. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності. ПРН02. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності. ПРН03. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології. ПРН04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та

іноземною мовами.

ПРН05. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення

ПРН06. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності..

ПРН07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПРН08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПРН09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПРН10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.

ПРН11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.

ПРН12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПРН13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.

ПРН14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.

ПРН15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.

ПРН16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.

ПРН17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.

ПРН18. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.

	ПРН19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації. ПРН20. Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів. ПРН21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів. ПРН22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на доброчесність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. ПРН23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства. ПРН24. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, і працюють за основним місцем роботи, становить понад 50 % відсоток визначеної навчальним планом кількості годин; які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – понад 25 % З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні. Проводяться лекції, семінари, круглі столи, мастер-класи за участю спеціально запрошених вітчизняних та закордонних фахівців.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Для якісної підготовки фахівців в університеті наявні аудиторії та тематичні кабінети з мультимедійним обладнанням, спеціалізовані навчальні лабораторії, комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет. В навчальній та науковій

	діяльності використовуються різноманітні колекції біологічних об'єктів. Польові дослідження можуть проводитись у природних біотопах. Є можливість виконання кваліфікаційних робіт як на базі університету, так і на базі спеціалізованих лабораторій в установах-партнерах (на умовах договору). Здобувачі освіти забезпечуються гуртожитками. Функціонують спортивний зал, спортивні майданчики, різноманітні спортивні секції і культурні центри.
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу. Для здобувачів вищої освіти існують бездротові точки доступу до Інтернету; необмежений доступ до Інтернету; наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне середовище навчання Moodle; корпоративна пошта; навчальні та робочі плани; навчальні плани навчального процесу; освітні контенти дисциплін; навчальні та робочі програми дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; практичні програми; методичні вказівки для виконання окремих завдань, контрольних та дипломних робіт; критерії оцінки рівня підготовки; пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі вищої освіти можуть реалізовувати права на академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними закладами вищої освіти
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

на основі повної середньої освіти (термін навчання 3 роки 10 місяців)

Код дисципліни	Семестр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, дипломна робота)	К-сть кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти				
OK01	3	Історія України	3	Екзамен
OK02	3	Історія української культури	3	Екзамен
OK03	1	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3	Екзамен
OK04	5	Філософія	3	Екзамен
OK05	2	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	3	Екзамен
OK06	1	Екологія	3	Залік
OK07	2	Основи вищої математики	5	Залік
OK08	2,3	Фізика	9	Залік/Екзамен
OK09	1	Основи інформатики	3	Залік
OK10	1	Хімія неорганічна	5	Екзамен
OK11	4	Хімія аналітична	4	Залік
OK12	5,6	Хімія органічна і біорганічна	6	Екзамен
OK13	4	Математичні методи в біології	3	Екзамен
OK14	8	Теорія еволюційних вчень	4	Екзамен
OK15	1,2,3,4	Ботаніка	13	Залік/Екзамен
OK16	1,2	Загальна цитологія і гістологія	6	Екзамен
OK17	2,4	Зоологія	13	Екзамен
OK18	1	Анатомія людини	5	Екзамен
OK19	8	Фізіологія і біохімія рослин	6	Екзамен
OK20	3,4	Фізіологія людини і тварин	8	Залік/Екзамен
OK21	4	Біологія індивідуального розвитку	4	Екзамен
OK22	6	Мікробіологія і вірусологія	6	Екзамен
OK23	5	Біохімія	4	Екзамен
OK24	4	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
OK25	6	Імунологія	4	Екзамен
OK26	6	Генетика з основами селекції	6	Екзамен
OK27	5	Молекулярна біологія	4	Екзамен
OK28	7	Біотехнологія	5	Екзамен
OK29	5	Біофізика	3	Екзамен
OK30	4	Курсова робота	3	
OK31	2,4	Навчальна практика	12	
OK32	6	Виробнича практика	6	
OK33	8	Виробнича практика	6	
OK34	8	Підготовка до кваліфікаційної роботи	3	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			180	
Вибіркові компоненти				
BK01	7	Економіка	3	Залік
BK02	7	Релігієзнавство	3	Залік
BK03	7	Етика і естетика	3	Залік
BK04	7	Вибір	3	Залік

BK05	8	Правознавство	3	Залік
BK06	8	Соціологія	3	Залік
BK07	8	Політологія	3	Залік
BK08	8	Вибір	3	Залік
BK09	6	Вікова фізіологія і валеологія	3	Залік
BK10	6	Основи здорового способу життя	3	Залік
BK11	6	Конфліктологія	3	Залік
BK12	6	Вибір	3	Залік
BK13	7	Біогеографія	3	Екзамен
BK14	7	Зоогеографія	3	Екзамен
BK15	7	Географія рослин	3	Екзамен
BK16	7	Вибір	3	Екзамен
BK17	7	Біоіндикація	4	Екзамен
BK18	7	Основи наукових досліджень	4	Екзамен
BK19	7	Системний аналіз в біології	4	Екзамен
BK20	7	Вибір	4	Екзамен
BK21	7	Шкільний курс біології	4	Залік
BK22	7	Методика навчання біології в школі	4	Залік
BK23	7	Інноваційні технології навчання	4	Залік
BK24	7	Вибір	4	Залік
BK25	5	Основи заповідної справи	3	Залік
BK26	5	Біологічні основи охорони природи	3	Залік
BK27	5	Заповідна соціологія	3	Залік
BK28	5	Вибір	3	Залік
BK29	8	Паразитологія	3	Залік
BK30	8	Основи клініко-біологічних досліджень	3	Залік
BK31	8	Протистологія	3	Залік
BK32	8	Вибір	3	Залік
BK33	5	Основи ентомології	3	Залік
BK34	5	Лісова ентомологія	3	Залік
BK35	5	Спеціальна ентомологія	3	Залік
BK36	5	Вибір	3	Залік
BK37	8	Промислові тварини	3	Залік
BK38	8	Теріологія	3	Залік
BK39	8	Біоекологія	3	Залік
BK40	8	Вибір	3	Залік
BK41	6	Квітникарство і декоративне садівництво	3	Залік
BK42	6	Дендрологія	3	Залік
BK43	6	Мікологія з основами екології	3	Залік
BK44	6	Вибір	3	Залік
BK45	6	Лабораторна справа	3	Залік
BK46	6	Промислова мікробіологія	3	Залік
BK47	6	Промислова біотехнологія	3	Залік
BK48	6	Вибір	3	Залік
BK49	5	Протозоологія	3	Залік
BK50	5	Іхтіологія	3	Залік
BK51	5	Орнітологія	3	Залік
BK52	5	Вибір	3	Залік

BK53	3	Грунтознавство	3	Залік
BK54	3	Біологія ґрунтів	3	Залік
BK55	3	Радіобіологія	3	Залік
BK56	3	Вибір	3	Залік
BK57	3	Антропологія	3	залік
BK58	3	Фізіологія вищої нервової діяльності з основами психофізіології	3	Залік
BK59	3	Анатомія і еволюція нервової системи	3	Залік
BK60	3	Вибір	3	Залік
BK61	7	Великий практикум з ботаніки	4	Залік
BK62	7	Великий практикум з зоології	4	Залік
BK63	7	Великий практикум з фізіології людини і тварин	4	Залік
BK64	7	Вибір	4	Залік
BK65	7	Ботанічне ресурсознавство	3	Залік
BK66	7	Імуногенетика	3	Залік
BK67	7	Фізіологія сенсорних систем	3	Залік
BK68	7	Вибір	3	Залік
BK69	8	Основи геоботаніки	4	Залік
BK70	8	Зоопсихологія з основами етології	4	Залік
BK71	8	Генетичний аналіз	4	Залік
BK72	8	Вибір	4	Залік
BK73	8	Безпека життєдіяльності з основами охорони праці	3	Залік
BK74	8	Основи біоетики і біобезпеки	3	Залік
BK75	8	Соціальна екологія	3	Залік
BK76	8	Вибір	3	Залік
<i>Загальний обсяг вибіркових компонент:</i>			60	
<i>Загальний обсяг освітньої програми</i>			240	

2.2. Перелік компонент ОП
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»
(термін навчання 1 рік 10 місяців)

Код дисципліни	Семестр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, дипломна робота)	К-сть кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти				
OK01	1	Українська мова (за проф.спрямуванням)	3,0	Екзамен
OK02	2	Філософія	3,0	Екзамен
OK03	1	Інформаційно-комунікаційні технології	3,0	Залік
OK04	3	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	3,0	Екзамен
OK05	1	Екологія	3,0	Залік
OK06	1	Хімія неорганічна і аналітична	3,0	Екзамен
OK07	2	Хімія органічна і біорганічна	3,0	Екзамен
OK08	4	Теорія еволюційних вчень	3,0	Екзамен
OK09	1,2	Ботаніка	5,0	Екзамен
OK10	1,2	Зоологія	5,0	Залік Екзамен
OK11	1	Цитологія, гістологія та біологія індивідуального розвитку	5	Екзамен
OK12	1	Анатомія, фізіологія людини і тварин	5,0	Екзамен
OK13	4	Фізіологія і біохімія рослин	4,0	Екзамен
OK14	3	Біохімія	3,0	Екзамен
OK15	3	Мікробіологія з основами вірусології	5	Екзамен
OK16	3	Імунологія	3,0	Залік
OK17	4	Генетика з основами біотехнології	5	Екзамен
OK18	3	Молекулярна біологія	3,0	Екзамен
OK19	1	Фізика і біофізика	4,0	Залік
OK20	2	Навчальна практика	6,0	Залік
OK21	4	Виробнича практика	6,0	Залік
OK22	2	Курсова робота	3,0	Залік
OK23	4	Підготовка до кваліфікаційної роботи	3,0	
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</i>			89,0	
Вибіркові компоненти				
BK01	4	Шкільний курс біології	4,0	Залік
BK02	4	Інноваційні технології навчання	4,0	Залік
BK03	4	Філософія освіти	4,0	Залік
BK04	4	Вибір	4,0	Залік
BK05	2	Вікова фізіологія і валеологія	3,0	Залік
BK06	2	Основи медичних знань	3,0	Залік
BK07	2	Антропологія	3,0	Залік
BK08	2	Вибір	3,0	Залік
BK09	2	Біоіндикація	3,5	Залік
BK10	2	Математичні методи в біології	3,0	Залік

BK11	2	Системні дослідження в біології та екології	3,0	Залік
BK12	2	Вибір	3,0	Залік
BK13	2	Біогеографія	3,0	Залік
BK14	2	Радіобіологія	3,0	Залік
BK1	2	Еволюційна морфологія	3,0	Залік
BK16	2	Вибір	3,0	Залік
BK17	3	Паразитологія	3,0	Залік
BK18	3	Промислові тварин	3,0	Залік
BK19	3	Протозоологія	3,0	Залік
BK20	3	Вибір	3,0	Залік
BK21	4	Основи ентомології	4,0	Залік
BK22	4	Орнітологія	4,0	Залік
BK23	4	Теріологія	4,0	Залік
BK24	4	Вибір	4,0	Залік
BK25	3	Безпека життєдіяльності з основами охорони праці	3,0	Залік
BK26	3	Біобезпека і біоетика	3,0	Залік
BK27	3	Теорія і практика ефективної комунікації	3,0	Залік
BK28	3	Вибір	3,0	Залік
BK29	4	Великий практикум з ботаніки	4,0	Залік
BK30	4	Великий практикум з зоології	4,0	Залік
BK31	4	Великий практикум з фізіології людини і тварин	4,0	Залік
BK32	4	Вибір	4,0	Залік
BK33	4	Ботанічне ресурсознавство	4,0	Залік
BK34	4	Дендрологія	4,0	Залік
BK35	4	Біологія ґрунту	4,0	Залік
BK36	4	Вибір	4,0	Залік
<i>Загальний обсяг вибіркового компонента:</i>			<i>31,0</i>	
<i>Загальний обсяг освітньої програми</i>			<i>120</i>	

2.2. Структурно-логічна схема ОП (додаток А)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену або публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв’язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК) з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньої програми. До складу ЕК можуть включатися представники роботодавців та їх об’єднань відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету. Голова ЕК призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією ректора Рівненського державного гуманітарного університету з числа висококваліфікованих науково-педагогічних працівників у відповідній галузі знань. До складу комісії входять викладачі випускової кафедри, представників роботодавців, провідні науковці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше, ніж за місяць до початку роботи.

Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується ректором.

На атестацію виноситься система програмних результатів навчання, що визначена в освітній програмі підготовки фахівця. Форма атестації: атестаційний екзамен або публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра.

Кваліфікаційна робота передбачає проведення аналізу та теоретичного розроблення (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у відповідній галузі біології. Перелік тем зі спеціальності визначаються випусковою кафедрою на початку навчального року. Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного освітнього рівня. Перелік тем затверджується наказом ректора. Студенти мають право запропонувати на розгляд власну тему кваліфікаційної роботи.

Завдання на кваліфікаційну роботу мають відображати усі виробничі функції та типові задачі діяльності фахівця і повинні бути своєчасно доведені до студентів.

Кваліфікаційні роботи мають бути перевірені на плагіат і розміщені на сайті університету.

7. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) може за поданням Рівненським державним гуманітарним університетом оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення

якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Гарант освітньої програми

проф. Марциновський В.П.

2.2. Структурно-логічна схема ОП
2.2.1. Структурно-логічна схема освітньої програми
(термін навчання 3 роки 10 місяців)

Семестр 1									
OK03	Українська мова (за проф.спрямуванням)	OK05	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	OK06	Екологія	OK09	Основи інформатики	OK10	Хімія неорганічна
OK15	Ботаніка	OK16	Загальна цитологія і гістологія	OK17	Зоологія	OK19	Анатомія людини		
Семестр 2									
OK07	Основи вищої математики	OK08	Фізика	OK15	Ботаніка	OK16	Загальна цитологія і гістологія	OK17	Зоологія
OK05	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	OK5	Навчальна практика OK6, OK15, OK17						
Семестр 3									
OK01	Історія України	OK02	Історія української культури	OK08	Фізика	OK15	Ботаніка	OK17	Зоологія
OK20	Фізіологія людини і тварин OK15, OK16, OK17, OK19	OK11	Хімія аналітична OK10	OK13	Математичні методи в біології OK07	BK53	Грунтознавство	BK54	Біологія ґрунтів OK19
BK55	Радіобіологія	BK59	Анатомія і еволюція нервової системи	BK57	Антропологія OK19	BK58	Фізіологія вищої нервової діяльності		
Семестр 4									
OK11	Хімія аналітична OK10	OK15	Ботаніка	OK17	Зоологія	BK20	Фізіологія людини і тварин OK15, OK16, OK17, OK19	OK21	Біологія індивідуального розвитку OK15, OK16, OK17, OK19
OK24	Інформаційно-комунікаційні технології OK08	OK30	Курсова робота OK08	OK31	Навчальна практика OK6, OK15, OK17				

Семестр 5

OK04	Філософія	OK12	Хімія органічна і біорганічна	OK23	Біохімія	OK27	Молекулярна біологія	OK29	Біофізика
			OK10		OK10, OK12		OK10, OK12, OK16		OK7, OK8, OK13
OK22	Мікробіологія і вірусологія	BK25	Основи Заповідної справи	BK26	Біологічні основи охорони природи	BK27	Заповідна созоологія	BK49	Протозоологія
					OK21				
BK50	Іхтіологія	BK51	Орнітологія	BK33	Основи ентомології	BK34	Лісова ентомологія	BK35	Спеціальна ентомологія

Семестр 6

OK12	Хімія органічна і біорганічна	OK22	Мікробіологія і вірусологія	OK25	Імунологія	OK26	Генетика з основами селекції	OK32	Виробнича практика
	OK10, OK11				OK21		OK28		
BK09	Вікова фізіологія і валєологія	BK10	Основи здорового способу життя	BK41	Квітникарство і декоративне садівництво	BK42	Дендрологія	BK43	Мікологія з основами етології
BK45	Лабораторна справа	BK46	Промислова мікробіологія	BK11	Конфліктологія	BK47	Промислова біотехнологія		

Семестр 7

OK28	Біотехнологія	BK01	Економіка	BK02	Релігієзнавство	BK03	Етика і естетика	BK17	Біоіндикація
BK18	Основи наукових досліджень	BK19	Системний аналіз в біології	OK19	Фізіологія та біохімія рослин	BK21	Шкільний курс біології	BK22	Методика навчання біології в школі
BK23	Інноваційні технології навчання	BK61	Великий практикум з ботаніки	BK62	Великий практикум з зоології	BK63	Великий практикум з фізіології людини і тварин	BK65	Ботанічне ресурсознавство
BK66	Імуногенетика	BK67	Фізіологія сенсорних систем	BK13	Біогеографія	BK14	Зоогеографія	OK15	Географія рослин

Семестр 8

OK14	Теорія еволюційних вчень	OK19	Фізіологія і біохімія рослин	OK05	Правознавство	BK06	Соціологія	BK07	Політологія
	OK06, OK15, OK16, OK20, OK21, OK22, OK23, OK27, OK28, OK29		OK11, OK14, OK 24						

ВК29	Паразитологія

ВК30	Основи клініко-біологічних досліджень

ВК31	Протистологія

ВК37	Промислові тварин

ВК38	Теріологія

ВК39	Біоекологія

ВК69	Основи геоботаніки

ВК70	Зоопсихологія з основами етології

ВК71	Генетичний Аналіз

ОК33	Виробнича практика

ВК73	Безпека життєдіяльності з основами охорони праці

ВК74	Основи біобезпеки і біоетики

ВК75	Соціальна екологія

ОК34	Підготовка до кваліфікаційної роботи

2.2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми (термін навчання 1 рік 10 місяців)

Семестр 1

ОК01	Українська мова (за проф. спрямуванням)	ОК03	Інформаційно-комунікаційні технології	ОК05	Екологія	ОК06	Хімія неорганічна і аналітична	ОК10	Зоологія

ОК09	Ботаніка	ОК11	Цитологія, гістологія та біологія індивідуального розвитку	ОК12	Анатомія, фізіологія людини і тварин	ОК19	Фізика і біофізика

Семестр 2

ОК02	Філософія	ОК07	Хімія органічна і біоорганічна	ОК09	Ботаніка	ОК10	Зоологія	ОК20	Навчальна практика

OK22	Курсова робота	ВК05	Вікова фізіологія і валеологія	ВК06	Основи медичних знань	ВК07	Антропологія	ВК08	Вибір
			OK12		OK12		OK12		

БК09	Біоіндикація	БК10	Математичні методи в біології	БК11	Системні дослідження в біології та екології	БК12	Вибір	БК13	Біогеографія

БК14	Радіобіологія	БК15	Еволюційна морфологія	БК16	Вибір

Семестр 3

ОК04	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	ОК14	Біохімія	ОК15	Мікробіологія з основами вірусології	ОК16	Імунологія	ОК18	Молекулярна біологія
							ОП07		

ВП03	Паразитологія	ВП06	Промислові тварин	ВП07	Протозоологія		Вибір	ОН17	Безпека життєдіяльності з основами охорони праці
			ОК16, ОК17, ОК19						

ВК01	Біобезпека і біоетика	ОП04	Теорія і практика ефективної комунікації	ОП08	Вибір
	ОК7				

Семестр 4

OK08	Теорія еволюційних вчень	OK17	Генетика з основами біотехнології	OK13	Фізіологія і біохімія рослин	OK21	Виробнича практика	OK12	Підготовка до кваліфікаційної роботи
	OK09,OK10, OK05		OK18		OK09				

ВК01	Шкільний курс біології	ВК02	Інноваційні технології навчання	ВК03	Філософія освіти	ВК04	Вибір	ВК21	Основи ентомології

ВК22	Орнітологія

ВК23	Теріологія

ВК24	Вибір

ВК29	Великий практикум з ботаніки

ВК30	Великий практикум з зоології

ВК31	Великий практикум з фізіології людини і тварин

ВК32	Вибір

ВК33	Ботанічне ресурсознавство

ВК34	Дендрологія

ВК35	Біологія ґрунту

ВК36	Вибір

4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (обов'язкові компоненти)
(термін навчання 3 роки 10 місяців)

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	
ЗК01		●		●																															
ЗК02	●	●		●																															
ЗК03			●		●								●		●		●				●	●		●		●	●	●	●		●	●	●		
ЗК04									●				●								●	●												●	
ЗК05			●																															●	
ЗК06					●																														
ЗК07					●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				
ЗК08						●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●				●	●	●	●		●	●	●	●	●	●			●	
ЗК09						●																													
ЗК 10																																●	●	●	
ФК01							●	●	●	●	●	●																							
ФК02						●							●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	
ФК03															●		●	●	●	●	●	●	●		●	●	●								
ФК04									●																	●	●					●	●	●	●
ФК05															●		●	●	●	●	●	●	●			●	●								
ФК06						●									●		●			●						●	●								
ФК07														●	●		●		●		●	●	●	●											
ФК08																										●		●	●	●					
ФК09						●																								●	●				
ФК 10																					●	●					●								

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (вибіркові компоненти)

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (вибіркові компоненти)
(продовження)

[illegible]

4.2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (обов'язкові компоненти)
(термін навчання 1 рік 10 місяців)

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23
ЗК01																							
ЗК02		●																					
ЗК03	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ЗК04					●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●
ЗК05	●																						
ЗК06				●																			
ЗК07			●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				
ЗК08					●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				
ЗК09			●																			●	●
ЗК 10					●																		
ФК01						●	●							●					●				
ФК02					●				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				
ФК03					●				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●		
ФК04																				●	●		
ФК05					●				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●					
ФК06					●																		
ФК07								●	●	●	●												
ФК08																	●	●					
ФК09					●												●						
ФК 10																●							

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (вибіркові компоненти)
(термін навчання 1 рік 10 місяців)

	БК 01	БК 02	БК 03	БК 04	БК 05	БК 06	БК 07	БК 08	БК 09	БК 10	БК 11	БК 12	БК 13	БК 14	БК 15	БК 16	БК 17	БК 18	БК 19	БК 20	БК 21	БК 22	БК 23	БК 24	БК 25	БК 26	БК 27	БК 28	БК 29	БК 30	БК 31	БК 32	БК 33	БК 34	БК 35	БК 36	
ЗК01			●																																		
ЗК02			●																																		
ЗК03	●	●			●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●			●			●	●	●		●	●	●		
ЗК04	●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●			●	●	●		●	●	●		●	●	●	
ЗК05																																					
ЗК06																																					
ЗК07	●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●						●	●	●		●	●	●		
ЗК08	●	●			●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●						●	●	●		●	●	●		
ЗК09	●	●																																			
ЗК 10									●		●																										
ФК01									●	●	●																										
ФК02					●	●	●						●	●	●		●	●	●		●	●	●						●	●	●		●	●	●		
ФК03									●		●						●		●		●	●	●						●	●	●		●	●	●		
ФК04										●	●										●	●	●						●	●	●		●	●	●		
ФК05					●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●						●	●	●		●	●	●		
ФК06									●		●																										
ФК07															●															●	●	●					
ФК08											●																										
ФК09											●																			●	●	●					
ФК 10											●																				●						

5.1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (обов'язкові компоненти)
(термін навчання 3 роки 10 місяців)

[illegible]

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (вибіркові компоненти)
(термін навчання 3 роки 10 місяців)**

[illegible]

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (вибіркові компоненти)
(термін навчання 3 роки 10 місяців)
(продовження)

	БК 39	БК 40	БК 41	БК 42	БК 43	БК 44	БК 45	БК 46	БК 47	БК 48	БК 49	БК 50	БК 51	БК 52	БК 53	БК 54	БК 55	БК 56	БК 57	БК 58	БК 59	БК 60	БК 61	БК 62	БК 63	БК 64	БК 65	БК 66	БК 67	БК 68	БК 69	БК 70	БК 71	БК 72	БК 73	БК 74	БК 75	БК 76
ПРН 1								●	●																												●	
ПРН 2																																	●					
ПРН 3	●		●	●	●			●	●		●	●	●										●	●	●													
ПРН 4	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●			●	●		●	●	●		●	●	●			●	●	●				
ПРН 5								●	●																		●	●	●									
ПРН 6																	●			●																		
ПРН 7	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●			●	●	●	●	●	●		●	●	●		●	●	●	●				
ПРН 8	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●		●	●	●			●	●	●	●	●	●		●	●	●		●	●	●	●				
ПРН 9																																			●	●		
ПРН10				●	●						●	●	●			●							●	●	●													
ПРН11																																		●				
ПРН12																									●													
ПРН13																												●						●				
ПРН14	●																																				●	
ПРН15																																						
ПРН16																												●										
ПРН17																																						
ПРН18																																					●	
ПРН19																							●	●	●												●	
ПРН20																																						
ПРН21				●							●	●	●										●	●	●													
ПРН22																																						
ПРН23																																						
ПРН24																																						

**5.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (обов'язкові компоненти)
(термін навчання 1 рік 10 місяців)**

[illegible]

